

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4/2014

Περί αναπροσαρμογής των ορίων κατανάλωσης για τους φορείς που δικαιούνται το ειδικό «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης» κατά την ΥΑ Δ5/ΗΛ/Β/Φ.121/οικ.28324/23.12.2013 (ΦΕΚ Β' 3274/23.12.2013)

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, στις **14 Μαΐου 2014** και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011), όπως ισχύει, και ιδίως των άρθρων 55, 58^α, 140 και 196.
2. Τις διατάξεις του ν. 2646/1998 (ΦΕΚ Α' 236 /20.10.1998), όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 5.
3. Το άρθρο 36 «Διασφάλιση παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας» του Ν. 4067/ 2012 Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ΦΕΚ Α'79/09.04.2012).
4. Τα άρθρα 28 και 29 παρ. 5 του Ν. 2773/ 1999 «Απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 286/22.12.1999).
5. Το άρθρο 28 του Ν. 3426/ 2005 «Επιτάχυνση διαδικασίας για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας» (ΦΕΚ Α'309/ 22.12.2005).

6. Τις διατάξεις του ν. 4203/2013 «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'235/ 01.11.2013) και ιδίως του άρθρου 17.
7. Την υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 - Κριτήρια και Διαδικασία Ένταξης σε ειδικό «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης» - Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β'3274/ 23.12.2013).
8. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 2550/27.04.2014 (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-183465/29.04.2014) επιστολή του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής.
9. Το υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-183714/ 07.05.2014 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ.

Σκέφτηκε ως εξής:

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Επειδή, με το άρθρο 58 Α του Ν. 4001/2011, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 17 παρ. 6 του Ν. 4203/2013, ορίστηκε ότι η **προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα**, τα εκκλησιαστικά - φιλανθρωπικά ιδρύματα και τους ειδικά πιστοποιημένους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2646/1998, φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, **αποτελεί υπηρεσία κοινής ωφέλειας** με σκοπό την υποστήριξη των εν λόγω φορέων κοινωφελούς χαρακτήρα. Η ανωτέρω υπηρεσία παρέχεται από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ οι δαπάνες για την παροχή της επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών.

Επειδή, εν συνεχεία εξεδόθη η υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 **Απόφαση** του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής - Κριτήρια και Διαδικασία Ένταξης σε ειδικό «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης» (ΦΕΚ Β'3274/ 23.12.2013), δια της οποίας **θεσπίστηκε το «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης»** (Τ.Υ.Α.), το οποίο εφαρμόζεται στους ανωτέρω φορείς, κατά τα αναλυτικά σε αυτή προβλεπόμενα.

Επειδή, με την **από 27.04.2014 επιστολή του** (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ 183465/29.04.2014), ο **Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής**, εκφράζοντας την άποψη της Ελληνική Πολιτείας, που αναγνωρίζει την προσφορά των ανωτέρω οργανισμών στο κοινωνικό σύνολο, ιδίως εν μέσω της εξαιρετικά δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας της χώρας, αποφάσισε την περαιτέρω στήριξη αυτών. Κατόπιν αιτημάτων των σχετικών φορέων, μετά των προσκομισθέντων στοιχείων, διαπιστώθηκε ότι η σχετική αρχική πρόβλεψη για τα όρια κατανάλωσης των φορέων είναι, σε πολλές περιπτώσεις, σημαντικά μικρότερη της τρέχουσας τετραμηνιαίας κατανάλωσης πολλών εκ των ανωτέρω φορέων. Για το λόγο αυτό, **ζήτησε τη γνώμη της Αρχής** σχετικά με **α)** την αναπροσαρμογή των ορίων κατανάλωσης για τους φορείς που δικαιούνται το Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης, δυνάμει της ανωτέρω απόφασης και **β)** το αν οι δικαιούχοι του Τ.Υ.Α., ως δικαιούχοι Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) πρέπει να απαλλαγούν των υποχρεώσεων καταβολής του ανταλλάγματος ΥΚΩ, από τους σχετικούς λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, όπως συμβαίνει με τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και τιμολογίων Πολυτέκνων.

Επειδή, σύμφωνα με την **παράγραφο 5 του άρθρου 140** του ν. 4001/2011: «*Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, οι κάτοχοι άδειας, στα πλαίσια της γενικής υποχρέωσής τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για κατηγορίες πελατών τα τιμολόγιά τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται: (α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας και (β) η μη ύπαρξη σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ κατηγοριών Πελατών.*».

Επειδή, η ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 140 του ν. 4001/2011, είναι αρμόδια να γνωμοδοτήσει προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ σχετικά με πιθανή διαφοροποίηση τιμολογίων για συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών.

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ Τ.Υ.Α.

Επειδή, από την εξέταση των στοιχείων κατανάλωσης των φορέων που έχουν υποβάλει αίτηση για ένταξη στο Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης (Τ.Υ.Α.), ως αυτά

γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή από το ΥΠΕΚΑ, με το ανωτέρω υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΕ I-183714/07.05.2014 έγγραφο, διαπιστώνεται ότι οι τετραμηνιαίες καταναλώσεις τους εμφανίζουν ευρεία διασπορά και ότι ο μέσος όρος της τετραμηνιαίας κατανάλωσης των φορέων υπερβαίνει κατά πολύ το όριο που έχει τεθεί για την έκπτωση στην κατανάλωση, δυνάμει της ανωτέρω ΥΑ.

Επειδή προς το σκοπό της περαιτέρω ενίσχυσης των ανωτέρω κοινωφελών οργανισμών και παράλληλα για να εφαρμοστεί κίνητρο για την εξοικονόμηση ενέργειας, εξετάστηκε η εφαρμογή συστήματος κλιμακούμενης έκπτωσης, το οποίο θα επεκτείνει τα αρχικά όρια της ΥΑ, με την προσθήκη δύο επιπλέον ορίων για την κάλυψη των φορέων με υψηλότερες καταναλώσεις.

Επειδή, με βάση:

1. τα εκτιμώμενα στοιχεία για το πλήθος των εν δυνάμει δικαιούχων του Τ.Υ.Α. τα οποία συλλέχθηκαν από επίσημες ιστοσελίδες του διαδικτύου,
  - Α' και Γ' κατηγορία, 1095 φορείς (Ι.Δ. πιστοποιημένοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.2646/1998 και Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας)
  - Β' κατηγορία, 273 φορείς (εκκλησιαστικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας)
  - Δ' κατηγορία, 47 φορείς (δομές κοινωνικής αλληλεγγύης των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ),
2. την εκτιμώμενη κατανομή των φορέων ανά κατηγορία, σε βαθμό κοινωνικής φροντίδας (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας),
3. την εκτιμώμενη μέση τετραμηνιαία κατανάλωση ανά κατηγορία δικαιούχου φορέα και βαθμού κοινωνικής φροντίδας που βασίστηκε στα στοιχεία καταναλώσεων των πρώτων 70 φορέων που υπέβαλαν αίτημα για ένταξη στο Τ.Υ.Α., ως ανωτέρω γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή από το ΥΠΕΚΑ,
4. την εκτιμώμενη κατάταξη των δικαιούχων ανά τιμολόγιο, υπολογίζεται ότι από την ένταξη όλων των εν δυνάμει δικαιούχων στο Τ.Υ.Α., ήτοι 1415 φορέων, **η επιβάρυνση στις ΥΚΩ ανέρχεται σε περίπου 1.100.000€ ανά έτος.**

Επειδή, υπολογίζεται ακόμα, κατ' εκτίμηση, ότι το συνολικό ποσόν των χρεώσεων ΥΚΩ που αντιστοιχεί στην κατανάλωση με έκπτωση για την οποία ζητείται να απαλλαγούν οι δικαιούχοι του Τ.Υ.Α. από τις χρεώσεις ΥΚΩ, σύμφωνα με τα ισχύοντα επί του παρόντος, ανέρχεται σε **περίπου 400.000€ ανά έτος**.

Γ. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ (ΥΚΩ).

Επειδή, αρχικά, οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας προβλέφθηκαν με το άρθρο 28 του Ν. 2773/1999 και κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 28 του Ν. 3426/ 2005, εξεδόθη η **Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης υπ' αριθ. ΠΔ5/ΗΛ/Β/Φ1Β/12924** «Καθορισμός Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας» (ΦΕΚ Β'1040/ 25.06.2007), όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ Δ5/ΗΛ/Β/Φ.29/οικ.19046 «Ένταξη του ΚΟΤ στις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας» (ΦΕΚ Β'1614/ 06.10.2010) και Δ5-ΗΛ/Β7Φ.1/οικ.27547 «Ορισμός παροχών Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ)» (ΦΕΚ Β' 2783/ 02.12.2011), η οποία όρισε ως ΥΚΩ:

- 1. Την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και των Απομονωμένων Μικροδικτύων, με τιμολογήσεις ίδιες, ανά κατηγορία καταναλωτή, με αυτές του Διασυνδεδεμένου Συστήματος.**
- 2. Την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο στους πολύτεκνους καταναλωτές, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει της κείμενης Νομοθεσίας.**
- 3. Την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο "Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο" Κ.Ο.Τ. στους ευπαθείς καταναλωτές, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει της υπουργικής απόφασης Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/06.08.2010 Εφαρμογή Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου.**

Επειδή, με το Ν. 4001/2011, ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία, η Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.08.2009), η οποία προβλέπει, μεταξύ άλλων, τις προδιαγραφές περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την υποχρέωση τήρησης αυτών κατά τη σύνταξη του ανωτέρω Νόμου και σε κάθε τροποποίηση αυτού και ενδεικτικά:

(α) «Προοίμιο... παρ. 46. Η τήρηση των προδιαγραφών περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, η δε παρούσα οδηγία θα

πρέπει προπάντων να καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της **προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη**. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας να μπορούν να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου...».

(β) «... Παρ. 49. Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσπιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης, η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 3 της συνθήκης, υποχρεωτική...».

(γ) «**Άρθρο 3 Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία του πελάτη**

«...παρ. 15: Τα κράτη μέλη, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενημερώνουν την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως του εάν τα μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία. Στη συνέχεια, ενημερώνουν την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων, ανεξαρτήτως του εάν τα μέτρα αυτά απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία...».

Επειδή, σε συμμόρφωση με την ανωτέρω Οδηγία, **το άρθρο 55 του Ν. 4001/2011** που επιγράφεται «**Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας**», προβλέπει, μεταξύ άλλων:

«1. **Εκτός των υπηρεσιών που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 57 και 58, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δύνανται να ορίζονται κι άλλες Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας με σκοπό την προστασία των Ευάλωτων Πελατών, την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας κλίματος.**

2. Οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου στους Πελάτες και να μην εμποδίζουν τον υγιή ανταγωνισμό. Για το σκοπό αυτόν πριν από την πρόταση της παραγράφου 1 εκδίδεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Έκθεση Επιπτώσεων**, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και της ΡΑΕ και στην οποία αναφέρονται κατ' ελάχιστον:

- (α) Η **αναγκαιότητα** λήψης του μέτρου της επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- (β) **Ανάλυση** των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου στον ανταγωνισμό.
- (γ) **Ειδική** αιτιολόγηση ως προς την αναλογικότητα του μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σε σχέση με λιγότερο επαχθή για τον ανταγωνισμό μέτρα.
- (δ) Τον προτεινόμενο **χρονικό περιορισμό** επιβολής του μέτρου και την περιοδική επανεξέταση των κριτηρίων επιβολής του.
- (ε) Τα **μέτρα εξασφάλισης της διαφάνειας** στον **τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος** και της αποτροπής της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ζητεί, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τις απόψεις της ΡΑΕ και της Επιτροπής Ανταγωνισμού. ...

5. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 δύναται να ορίζεται ότι **οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας** επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με **μεθοδολογία**, η οποία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μεθοδολογία αυτή επιμερίζει τις δαπάνες βάσει συντελεστών που διαφοροποιούνται ανά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση ανά μονάδα κατανάλωσης η οποία εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών και ταυτόχρονα προωθεί την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτική χρήση αυτής...».

Επειδή μετά την έκδοση του Ν. 4001/2011, η λειτουργία του συστήματος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, **στηρίζεται στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 196 παρ. 14 του ίδιου Ν. 4001/2011**, στο οποίο ορίζεται ότι «Οι αποφάσεις, κώδικες, κανονισμοί και εγχειρίδια, που έχουν εκδοθεί βάσει εξουσιοδοτικών διατάξεων από τα

αρμόδια προς τούτο όργανα, και τα οποία καταργούνται, τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή αντικαθίστανται με διατάξεις του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την κατάργηση, τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάστασή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του». Επομένως **στις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που προβλέπονται στο άρθρο 55 του Ν. 4001/2011, συμπεριλαμβάνονται και οι ΥΚΩ της υπ' αριθ. ΠΔ5/ΗΛ/Β/Φ1Β/12924 «Καθορισμός Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας» (ΦΕΚ Β'1040/25.06.2007) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης.**

Επειδή, το άρθρο 58 Α του Ν. 4001/2011, το οποίο εισήχθη με το μεταγενέστερο Ν. 4203/2013 και συγκεκριμένα με το άρθρο 17 παρ. 6 του ίδιου Νόμου, προβλέπει αναλυτικά τα εξής:

«Άρθρο 58Α

1. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, τα εκκλησιαστικά - φιλανθρωπικά ιδρύματα και τους ειδικά πιστοποιημένους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2646/1998, φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, αποτελεί υπηρεσία κοινής ωφέλειας με σκοπό την υποστήριξη των εν λόγω φορέων κοινωφελούς χαρακτήρα.

2. Η ανωτέρω υπηρεσία παρέχεται από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ενώ οι δαπάνες για την παροχή της επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών.

3. Η μεθοδολογία επιμερισμού των δαπανών για την παροχή της υπηρεσίας της παραγράφου 1 καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μεθοδολογία αυτή επιμερίζει τις δαπάνες βάσει συντελεστών που διαφοροποιούνται ανά κατηγορία πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση ανά μονάδα κατανάλωσης, η οποία εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών πελατών και ταυτόχρονα προωθεί την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτική χρήση αυτής. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους πελάτες, ανεξάρτητα προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8 και 9 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 4001/ 2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»

Επειδή, από τη μελέτη των ανωτέρω, κατ' αρχήν διαπιστώνεται ότι η ρύθμιση του άρθρου 58^Α, διαφοροποιείται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 55 του Ν. 4001/2011 διαδικασία για την προσθήκη μιας νέας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, ήτοι, συνοπτικά, την έκδοση προεδρικού διατάγματος, κατόπιν έκδοσης Εκθέσεως Επιπτώσεων και πρότασης του Υπουργού ΠΕΚΑ και την κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ακόμα, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο σε ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και η υποστήριξη των εν λόγω φορέων με την ένταξή τους σε καθεστώς υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, δεν εντάσσεται άμεσα στους προβλεπόμενους από το άρθρο 55 σκοπούς για την καθορισμό νέων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, ήτοι «*την προστασία των Ευάλωτων Πελατών, την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας κλίματος*». Περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 58Α του Ν. 4001/ 2011, δεν διατυπώνει με σαφήνεια ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται οι, κατά το ανωτέρω άρθρο 55 του Ν. 4001/ 2011, προαπαιτούμενες - για την προσθήκη μιας νέας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας – προϋποθέσεις και διαδικασίες. Εξάλλου, ούτε το άρθρο 55 του Ν. 4001/ 2011 φέρεται να εισάγει ρητή εξαίρεση από τα ανωτέρω, προκειμένου για την προσθήκη νέας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και ειδικά την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την υποστήριξη των φορέων κοινωφελούς χαρακτήρα, ως αναφέρεται στο άρθρο 58Α του ίδιου Νόμου, όπως ισχύει. Επιπροσθέτως, η ίδια διάταξη του 58^Α δεν περιέχει σαφή εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης, η οποία να καθορίζει τους δικαιούχους της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και τη διαδικασία ένταξης σε αυτή, ως αυτά στη συνέχεια ορίστηκαν στην ανωτέρω υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 (ΦΕΚ Β'3274/ 23.12.2013) Απόφαση, εξουσιοδότηση η οποία είναι απαραίτητη και για τους σκοπούς της τροποποίησής της, που εξετάζονται με την παρούσα.

Επειδή, το νομοθετικό πλαίσιο των ΥΚΩ, όπως θεσπίστηκε κατόπιν της Ευρωπαϊκής Οδηγίας και αποτυπώθηκε στο άρθρο 55 του Ν. 4001/2011, είναι, ως ήδη εξετέθη, αυστηρά προδιαγεγραμμένο, εκκρεμεί δε ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η υπ' αριθ.

SA 32060/ 2010 καταγγελία κατά της Ελλάδος για - εικαζόμενη - παροχή κρατικών ενισχύσεων στη ΔΕΗ Α.Ε., μέσω του συστήματος παροχής ανταλλάγματος για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, οι ανωτέρω διαφοροποιήσεις δύναται να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη συμβατότητα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία της προσθήκης της ανωτέρω υπηρεσίας κοινής ωφέλειας του άρθρου 58^A του Ν. 4001/2011 και της, εν συνεχεία αυτής, Υπουργικής Απόφασης για τη θέσπιση του Τ.Υ.Α., ευλόγως δε και της τυχόν αύξησης των καθοριζόμενων στο τιμολόγιο αυτό ορίων κατανάλωσης, ως μέτρων που εφεξής *θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, ανεξαρτήτως του εάν τα μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την ανωτέρω οδηγία.*

Επειδή, επομένως, με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση προς την Ευρωπαϊκή Οδηγία, πρέπει να ολοκληρωθεί η εκ του Ν. 4001/2011 προδιαγεγραμμένη διαδικασία εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ειδικά δε η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς από την ανωτέρω επιστολή του ΥΠΕΚΑ, δεν προκύπτει ότι η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε.

Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 36 «Διασφάλιση παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας» του Ν. 4067/2012 (ΦΕΚ Α'79/09.04.2012), ρητώς, μεταξύ άλλων, προβλέπει:

«1. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) κατά τις διατάξεις των άρθρων 55 επόμενα του ν. 4001/2011 (Α` 179) και τη θέσπιση του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών κατά το άρθρο 130 του ίδιου νόμου, για την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας που έχει επιβληθεί στις επιχειρήσεις του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλεται από την 1.1.2012 αντάλλαγμα Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (αντάλλαγμα ΥΚΩ), το οποίο με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, υπολογίζεται ως εξής....

2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος ΥΚΩ είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν προς τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου. Το αντάλλαγμα ΥΚΩ αποδίδεται από τους προμηθευτές εντός του επόμενου της έκδοσης των λογαριασμών μήνα, σε ειδικό λογαριασμό που τηρείται από την εταιρεία με

την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε.» του άρθρου 97 του ν. 4001/2011.....

3. Το αντάλλαγμα που αντιστοιχεί στο κόστος εκπλήρωσης υποχρεώσεων παροχής ΥΚΩ, όπως αυτό έχει θεσπισθεί για τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο από το έτος 2008 έως και το έτος 2011, επιμερίζεται στους εκάστοτε χρήστες παροχής ηλεκτροδότησης αντί στους κατόχους αδειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ως εξής...7. Απαλλάσσεται από τη χρέωση ΥΚΩ το σύνολο των καταναλώσεων ημέρας των δικαιούχων των τιμολογίων Πολυτέκνων και Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (Κ.Ο.Τ.).».

Επειδή, επομένως, για την απαλλαγή από τις χρεώσεις ΥΚΩ οιοδήποτε εκ των χρηστών των παροχών ηλεκτροδότησης, και στην προκείμενη περίπτωση των δικαιούχων του Τ.Υ.Α., απαιτείται η τροποποίηση της παρ. 7 της ανωτέρω διάταξης. Όπως άλλωστε προκύπτει από την υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 (ΦΕΚ Β'3274/23.12.2013) Υπουργική Απόφαση, το Τ.Υ.Α. δεν αποτελεί διεύρυνση του Κ.Ο.Τ., ως προφανώς εκ παραδρομής αναφέρεται στην από 27.04.2014 επιστολή του ΥΠΕΚΑ, αλλά διαφορετική Υπηρεσία Κοινής Ωφέλειας.

Επειδή, η περαιτέρω αύξηση των (ήδη υψηλών) χρεώσεων των ΥΚΩ και η συνακόλουθη επιβάρυνση του σχετικού λογαριασμού, εγείρει σημαντικούς προβληματισμούς, λαμβάνοντας υπ' όψη τη δυσχερή οικονομική κατάσταση **όλων** των καταναλωτών που επωμίζονται το σχετικό οικονομικό βάρος, καθώς και τις συνεχείς αυξήσεις των διαφόρων χρεώσεων στους λογαριασμούς τους της ηλεκτρικής ενέργειας.

Επειδή, ωστόσο, η ανωτέρω προβλεπόμενη επιβάρυνση δεν είναι υπερβολική, δεδομένου του υπολογιζόμενου αριθμού των δικαιούχων φορέων και του ποσοστού μείωσης επί των ανταγωνιστικών χρεώσεων της κατανάλωσής τους. Η δε αναπροσαρμογή των ορίων του Τ.Υ.Α. κρίνεται αναγκαία για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας και υποστήριξης των ανωτέρω κοινωφελών φορέων, οι οποίοι επιτελούν σημαντικό κοινωνικό έργο, με τη στήριξη κοινωνικών ομάδων και ατόμων, που είτε δοκιμάζονται έντονα από την τρέχουσα δυσχερή οικονομική κατάσταση, είτε αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας και χρήζουν ειδικής συμπαράστασης και βοήθειας.

Επειδή, η εφαρμογή του Τ.Υ.Α. για την οικονομική στήριξη των ανωτέρω κοινωφελών φορέων, είναι χρήσιμο να συνδυαστεί και με την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω της λήψης μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, εντός των οποίων στεγάζονται οι εν λόγω φορείς. Η ελαχιστοποίηση των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων αποτελεί βασικό στόχο της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με προφανή περιβαλλοντικά αλλά και οικονομικά οφέλη. Κρίνεται επομένως εύλογη η πρόβλεψη πρόσθετου κριτηρίου για την ένταξη στο Τ.Υ.Α., σύμφωνα με το οποίο οι εγκαταστάσεις των εν λόγω φορέων θα πρέπει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος γι' αυτούς νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, προκειμένου να ανανεώνεται αυτόματα (σε ετήσια βάση) το δικαίωμα των κοινωφελών αυτών φορέων για ένταξή τους στο τιμολόγιο Τ.Υ.Α.

Για τους παραπάνω λόγους

Γνωμοδοτεί:

Α. Περί της αναπροσαρμογής των ορίων του Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης (Τ.Υ.Α.), δυνάμει του ακόλουθου συστήματος κλιμακούμενης έκπτωσης επί του ανταγωνιστικού σκέλους της χρέωσης για την παρεχόμενη ηλεκτρική ενέργεια, ανά κλιμάκιο 4μηνιαίας κατανάλωσης για τους δικαιούχους του Τ.Υ.Α., όπως ορίζονται στο Άρθρο 2 της υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 Απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β'3274/23.12.2013) «Κριτήρια και Διαδικασία Ένταξης σε ειδικό “Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης”», και αναλυτικά:

1. Για το κλιμάκιο τετραμηνιαίας κατανάλωσης έως 1200kWh, παρέχεται 70% έκπτωση επί της τιμής του ισχύοντος κάθε φορά τιμολογίου του Προμηθευτή (ανταγωνιστικό σκέλος) με το οποίο τιμολογείται ο εκάστοτε δικαιούχος.
2. Για το κλιμάκιο τετραμηνιαίας κατανάλωσης από 1201 έως 5000kWh, το 70% της κατανάλωσης λαμβάνει έκπτωση 70%, ήτοι από 1201 έως 5000 kWh παρέχεται συνολικά έκπτωση 49% επί του ισχύοντος κάθε φορά τιμολογίου του Προμηθευτή (ανταγωνιστικό σκέλος) με το οποίο τιμολογείται ο εκάστοτε δικαιούχος.

3. Για το κλιμάκιο τετραμηνιαίας κατανάλωσης από 5001 έως 10.000kWh, το 50% της κατανάλωσης λαμβάνει έκπτωση 70%, ήτοι από 5001 έως 10.000 kWh παρέχεται συνολικά έκπτωση 35% επί του ισχύοντος κάθε φορά τιμολογίου του Προμηθευτή (ανταγωνιστικό σκέλος) με το οποίο τιμολογείται ο εκάστοτε δικαιούχος.

4. Για το κλιμάκιο τετραμηνιαίας κατανάλωσης από 10.001kWh και άνω, **δεν** παρέχεται έκπτωση, ήτοι εφαρμόζεται η ισχύουσα τιμή του τιμολογίου του Προμηθευτή (ανταγωνιστικό σκέλος) με το οποίο τιμολογείται ο εκάστοτε δικαιούχος.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος εμπίπτει σε τιμολογιακή κατηγορία για την οποία η έκδοση λογαριασμού είναι μηνιαία, τα ως άνω όρια εφαρμόζονται αναλογικά, ήτοι υπο-τετραπλασιάζονται.

Συγκεκριμένα, ως χρεώσεις του Τ.Υ.Α. ορίζονται οι τιμές του ισχύοντος κάθε φορά τιμολογίου του Προμηθευτή (ανταγωνιστικό σκέλος) με το οποίο τιμολογείται ο εκάστοτε δικαιούχος του Τ.Υ.Α. **για τη χρέωση ενέργειας της ημερήσιας κατανάλωσης, μειωμένες κατά το ποσοστό ανά κλιμάκιο κατανάλωσης που ορίζεται ως ανωτέρω.**

Οι κατηγορίες των δικαιούχων του Τ.Υ.Α. παραμένουν αμετάβλητες, όπως ορίζονται στο Άρθρο 2 της υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 Υπουργικής Απόφασης του ΥΠΕΚΑ, όπως επίσης και η διαδικασία ένταξης στο Τ.Υ.Α.

Οι χρεώσεις, ως ανωτέρω, του Τ.Υ.Α. εφαρμόζονται για όλες τις κατηγορίες των δικαιούχων του Τ.Υ.Α. Η ένταξη στο Τ.Υ.Α. γίνεται για ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος και εφαρμόζεται για το σύνολο της **4μηνιαίας** κατανάλωσης (για τα τιμολόγια με ζωνική χρέωση, εφαρμόζεται μόνο στις καταναλώσεις ημέρας) **και έως τα αντίστοιχα όρια κατανάλωσης** που προβλέπονται ως ανωτέρω, ανεξαρτήτως κατηγορίας του δικαιούχου.

Τέλος, με σκοπό η εφαρμογή του ανωτέρω μέτρου να έχει μακροπρόθεσμα θετικές επιπτώσεις στην εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος, μέσω της ελαχιστοποίησης των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων, η οποία και αποτελεί βασικό στόχο της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προτείνεται η πρόβλεψη πρόσθετου κριτηρίου για την ένταξη των ως άνω φορέων στο Τ.Υ.Α., σύμφωνα με το οποίο οι εγκαταστάσεις των δικαιούχων κοινωφελών φορέων θα πρέπει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος γι' αυτούς νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Το κριτήριο

αυτό θα αποτελεί προϋπόθεση και για την αυτόματη ανανέωση (σε ετήσια βάση) του δικαιώματος των ανωτέρω φορέων για την ένταξή τους στο τιμολόγιο Τ.Υ.Α..

Κατά τα λοιπά, οι προβλέψεις της υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ.23824/23.12.2013 Υπουργικής Απόφασης παραμένουν ως έχουν.

Β. Περί της μη απαλλαγής των δικαιούχων του Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης από τις χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, υπόχρεοι καταβολής των οποίων είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, κατά τα αναλυτικά προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του Ν. 4067/2012.

Γ. Περί της ολοκλήρωσης των προδιαγεγραμμένων εκ του Ν. 4001/2011, όπως ισχύει, διαδικασιών, που περιγράφονται αναλυτικά στο τμήμα Γ του σκεπτικού της παρούσας.

Αθήνα, 14 Μαΐου 2014

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νίκος Βασιλάκος